

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

2020 йил — ИЛМ, МАЪРИФАТ ВА РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: info@xs.uz

2020 йил 8 октябрь, № 211 (7713)

Пайшанба

Сайтнинг ўқиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ РОССИЯ ПРЕЗИДЕНТИ БИЛАН ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУЛОҚОТИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 7 октябрь куни Россия Федерацияси Президенти Владимир Путин билан телефон орқали мулоқот қилди.

Сухбат аввалида давлатимиз раҳбари Россия етакчисини таваллуд куни билан самимий муборакбод этиб, унга мустақам соғлиқ, бахт-саодат ва муваффақиятлар, дўст Россия халқига эса тинчлик-осойишталик ва равақ тилади.

Мулоқот чоғида Ўзбекистон — Россия стратегик шериклик ва иттифоқчилик муносабатларини янада мустақамлашнинг долзарб масалалари кўриб чиқилди, халқро ва минтақавий кун тартиби юзасидан фикр алмашилди.

Жорий йил июль ойида Москва шаҳридаги учрашув чоғида эришилган келишувларга мувофиқ бўлажак олий даражадаги мулоқотларга тайёргарлик кўриш бўйича биргаликдаги фаол ишларни давом эттиришга алоҳида эътибор қаратилди.

Пандемия оқибатларига қарамай, ўзаро ташрифлар амалга ошириляётгани, Ўзбекистон билан Россиянинг етакчи компания ва корхоналари ўртасидаги инвестициявий ҳамкорлик ҳаёми ва товар айирбошлаш қўли кенгайиб бораётгани мамнуният билан қайд этилди. Таълим ва маданий алма-

шинувга доир муҳим дастурлар амалга оширилмоқда.

Ўзбекистон Президенти коронавирусга қарши курашишда кўрсатилган амалий ёрдам, жумладан, Россиядан врач ва мутахассисларнинг катта гуруҳи юртимизга жўнатилгани учун самимий миннатдорлик билдирди.

Давлат раҳбарлари икки мамлакат вазирлик ва идоралари даражасида, шу жумладан, жорий ойда бўлиб ўтадиган Ҳукуматлараро комиссиянинг навбатдаги мажлиси доирасида яқиндан мувофиқлашув ва ҳамкорликни давом эттириш муҳимлигини таъкидлади. Бунда, аввало, кўп қиррали муносабатларнинг устувор дастур ва лойиҳаларини, бизнес ва ҳудудлар кооперациясини қучайтириш бўйича узоқ муддатли "Йўл харитаси" тайёрлашни жаллаштириш назарда тутилди.

Давлат раҳбарлари, шунингдек, минтақада юзага келаётган вазиятни муҳокама қилдилар, бўлажак тадбирлар режасини кўриб чиқдилар.

Сухбат хар доимгидек самимий ва дўстона руҳда ўтди.

ЎзА.

ТОЖИКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ БИЛАН ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУЛОҚОТ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 7 октябрь куни Тожикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмон билан телефон орқали мулоқот қилди.

Сухбат чоғида икки мамлакат ҳамкорлигининг долзарб масалалари муҳокама қилинди. Минтақадаги вазият юзасидан фикр алмашилди, бўлажак олий даражадаги учрашувлар режаси кўриб чиқилди.

Давлат раҳбарлари Ўзбекистон ва

Тожикистон ўртасидаги стратегик шериклик ва кўп қиррали муносабатларни мустақамлаш, Марказий Осиёда барқарорлик ва изчил тараққиётни таъминлаш борасида қатъий эканликларини таъкидладилар.

ЎзА.

ЎЗБЕКИСТОН ВА ҚОЗОҒИСТОН ПРЕЗИДЕНТЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУЛОҚОТИ

7 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ва Қозоғистон Республикаси Президенти Қосим-Жомарт Тоқаевнинг телефон орқали мулоқоти бўлиб ўтди.

Давлат раҳбарлари кўп асрлик дўстлик ва яхши қўшничилик ришталари, ишонч ва стратегик шериклик тамойилларига асосланган икки томонлама муносабатларнинг ҳолати ва уларни янада ривожлантириш истиқболларини муҳокама қилдилар.

Коронавирус тарқалиши оқибатларини тез фурсатда енгиб ўтиш мақсадида Ўзбекистон ва Қозоғистон ҳукуматлари даражасида яқиндан мувофиқлашув ва фаол алмашинувлар амалга ошириляётгани мамнуният билан қайд этилди.

Товар айирбошлаш кўрсаткичларини оширишга қаратилган қўшма дастур ва

лойиҳаларни илгари суриш, тадбиркорлар ва ҳудудларнинг янги ташаббусларини қўллаб-қувватлаш орқали кооперацияни кенгайтириш, шунингдек, маданий-гуманитар тадбирлар ўтказишга алоҳида эътибор қаратилди.

Минтақадаги воқеалар ривожини юзасидан ҳам фикр алмашилди. Ўзбекистон ва Қозоғистон Президентлари Қирғизистондаги вазият ушбу мамлакат Конституцияси ва миллий қончилиги нормаларига мувофиқ тез фурсатда барқарорлашишга умид билдирдилар.

ЎзА.

ПРЕЗИДЕНТИМИЗНИНГ ДОЛЗАРБ ТАКЛИФЛАРИ БАРЧАНИНГ ЭЪТИБОРИНИ ТОРТДИ

Давлатимиз раҳбарининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси анжуманида жаҳон ҳамжамиятига қарата тарихда биринчи марта ўз она тилимизда нутқ сўзлашни юртимиз кишилари бир неча кундан буён интиқ бўлиб кутишяётган эди. Нафақат Ўзбекистоннинг олис-яқин ҳудудларидаги, балки шу тилда сўзлашадиган ва уни ҳурмат қиладиган миллионлаб кишиларнинг нигоҳи телевизорларга, интернет каналларига, смартфонларининг кичкина ойналарида қадалди.

Муносабат

Президент нутқини барча фахр ва гурурга тўлиб, кўкси тоғдек кўтарилиб тинглади.

Аслида она тилимизга бундай эътибор тўб ангиланишлар ҳукм сураётган мамлакатимизда ўтган йилнинг 21 октябрыда, Ўзбекистон Президентининг давлат тили ҳақида қонун қабул қилинган кунининг 30 йиллигига бағиш-

лаб сўзлаган нутқида намоеён бўлган, "Дунёдаги қадимий ва бой тиллардан бири булган ўзбек тили халқимиз учун миллий ўзлигимиз ва мустақил давлатчилигимиз тими соли, бебаҳо маънавий бойлик, буюк қадриятдир. Аждодларимиз, ота-болаларимиз айнан она тилимиз орқали жаҳонга ўз сўзини айтиб келганлар. Шу тилда буюк маданият намуналарини, улкан илмий кашфиётлар, бадий дурдоналар яратганлар" деб таъкидлаган эди.

Президентимизнинг бу сўзлари қанчадан-қанча киши кўксига шодлик олиб кирди. Давлат тилини ривожлантириш департаменти ташкил қилинди, барча давлат органларида давлат тилида иш юритиш

шарт қилиб қўйилди. Давлат органларида раҳбарнинг маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш ва давлат тилида иш юритишни ривожлантириш бўйича маслаҳатчи лавозими жорий қилинди, "Ўзбек тили байрами кунини белгилаш тўғрисида" Қонун имзоланди.

Барча шу ишларнинг ташаббускори ҳамда илҳомчиси ўларок, давлатимиз раҳбари яна бир катта ташаббусга қўл урди ва ҳаммани бирдай тўлқинлантириш, Ўзбекистон гурурини юксакка кўтарган ушбу тарихий нутқини ўз она тилимизда сўзлади.

Шу азиз тилимизда янграган сўзларга эътибор берсак, Президент нутқи янги Ўзбекистонда амалга ошириляётган улкан ҳаётбахш жараёнларнинг ёрқин мисоллари билан янгради. Ўзбек халқининг эзгу аъёнларини, ёрғу орзу-умидларини ифода этган ушбу нутқда дунё ҳамжамиятини ташвишлантираётган муаммо ва масалаларга бир-бир тўхталиб, уларнинг ечими бўйича ўз таклифларини баён қилди.

ТОҒЛИ ҚОРАБОҒДАГИ ВАЗИЯТ ЮЗАСИДАН БРИФИНГ

Озарбайжон Республикасининг Ўзбекистондаги элчихонасида 7 октябрь куни Озарбайжон ва Арманистон ўртасида юзага келган келишмовчиликлар муносабати билан брифинг ташкил этилди.

Маълумки, тан олинмаган Тоғли Қорабоғ Республикаси ҳудуди бўйича икки мамлакат ўртасидаги баҳслик низо кўп йиллардан бери давом этиб келяпти. Жаҳон ҳамжамиятининг можарони тинч йўл билан бартараф этиш йўлидаги саяё-ҳаракатларига қарамадан, ҳануз ҳал этилмаган муаммоли вазият жорий йил июль ойида қайтадан газак олди.

Шу давр ичида Озарбайжон — Арманистон низои жараёнида бир неча бор қуроли тўқнашувлар кузатилди, нафақат ҳарбий хизматчилар, балки ҳар икки томон тинч аҳоли вакиллари-

дан ҳам қурбонлар берилди. Мазкур қуроли можарога нисбатан жаҳон тинчликсевар ҳамжамияти доимий равишда ўз муносабатини билдириб келмоқда.

Хусусан, БМТ Бош қотиби Антониу Гутерриш яқинда Озарбайжон Президенти Илҳом Алиев ва Арманистон Бош вазирини Никол Пашинянга мурожаат қилиб, зудлик билан ўт очишни тўхтатиш ва Минск келишувига шафелигида музокара бошлашга чакирди. Шунингдек, у минтақага тезда ЕХТ кузатувчиларини юбориш лозимлигини таъкидлади.

ЎзА.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси

«ОБОД ВА ХАВФСИЗ МАҲАЛЛА» ТАМОЙИЛИ ҚАНДАЙ НАТИЖА БЕРАЁТИР?

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида ўтказилган навбатдаги "Ҳукумат соати"да депутатлар "Жамиятда ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштириш, ёшлар онгига оилавий қадриятларни сингдириш борасида олиб бориляётган ишлар тўғрисида"ги масалани муҳокама қилдилар.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирини Раҳмат Маматов соҳада амалга ошириляётган ишлар ҳолати бўйича депутатлар савол-жавоб берди.

Президентимиз Олий Мажлисга йўллаган Мурожаатномасида мулоқоқ янги тизимини — "Обод ва хавфсиз маҳалла" тамойилининг тўлақонли ҳамда самарали жорий қилинишига ҳар томонлама кўмаклашиш, оилалар ва маҳаллалардаги ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштиришда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари билан яқин ҳамкорлигини ўрнатиш вазирликнинг асосий вазифа ҳамда фаолият йўналишларидан биридир.

устувор йўналиш сифатида белгилан берилди.

Ушбу вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида давлатимиз раҳбарининг тегишли Фармони билан Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги ташкил этилди. Жамиятда "Обод ва хавфсиз маҳалла" тамойилининг тўлақонли ҳамда самарали жорий қилинишига ҳар томонлама кўмаклашиш, оилалар ва маҳаллалардаги ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштиришда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари билан яқин ҳамкорлигини ўрнатиш вазирликнинг асосий вазифа ҳамда фаолият йўналишларидан биридир.

ЎзА.

ЎЗБЕКИСТОНДА УЧИНЧИ РЕНЕССАНС ПОЙДЕВОРИГА АСОС СОЛИНДИ

Президент Шавкат Мирзиёев Ватанимиз мустақиллигининг 29 йиллиги муносабати билан сўзлаган нутқида Ўзбекистонда учинчи Ренессанс даври бошланганини эълон қилди. Буни биз, Ўзбекистон халқари ислом академияси профессори-ўқитувчилари жуда кўтаринки руҳ билан қабул қилдик. Бу бизнинг, диний-маърифий соҳа вакилларининг айни қалбимиздаги, шууримиздаги сўзлар бўлди.

Келинг, "Ренессанс" атамаси устида бир оз фикр юритайлик. Ренессанс — том маънода Уйғониш демекдир. Мусулмон Уйғониш атамасини швейцариялик шарқшуносолим Адам Мец муомалага киритган. Унинг "Мусулмон Ренессанси" номли машҳур асари дунёнинг кўп тилларига таржима қилинган. Ушбу асарда IX — XI асрларда мусулмон дунёсида юз берган Уйғониш хусусида сўз юритилди. Айтиш

лозимки, Ўрта асрларда жамиятда дин ҳукмрон бўлгани боис муаллиф "Мусулмон Ренессанси" атамасини киритган, унда сўз умумий Уйғониш хусусида боради. Фарбий Европада Уйғониш деярли беш аср кейин, XIII — XVI асрларда содир бўлди, XIII-XIV асрларда Италия ва Нидерландия шаҳарларида қуртат отган Ренессанс кейинги асрларда бутун Европани қамраб олди.

ЎзА.

ИЛҒОР ТЕХНОЛОГИЯЛАР МУВАФФАҚИЯТ ОМИЛИ

Оқангарон туманидаги 265 та саноат корхонаси фаолияти ҳудуд иқтисодиётини доимий барқарорлаштиришга йўналтирилган. Саноат маҳсулотларини ишлаб чиқариш жараёнида қурилиш материалларининг кўлами юқорилиги билан алоҳида ажрлиб туради. Ҳозир бу йўналишда 108 та корхона жамоаси иш олиб борапти. Улар орасида "Ўзбекистон темир йўллари" акциядорлик жамиятига қарашли "Эвелек махсус темир-бетон" УКнинг алоҳида ўрни бор. Корхонанинг аҳил жамоаси йилига 81,9 млрд сўмлик темир-бетон маҳсулотлари ва норуда материаллар ишлаб чиқармоқда.

— Корхонамиз Венгрия технологияси асосида маҳсулот ишлаб чиқаришга иختисослаштирилган. Мавжуд 15 та цехда 819 ишчи-хизматчи меҳнат қилади, — дейди бош муҳандис ўринбосари Қадамбой Ҳайитбоев. — Жамоамиздаги ишчиларнинг 200 нафарини аёллар, 282 нафарини эса ёш мутахассислар ташкил этади. Кўп йиллик аънаёнага биноан меҳнат қиляётганимиз, мамлакатимиз саноатининг қон-томлари ҳисобланмиш темир йўл соҳасига муҳим бунёдкорлик маҳсулотлари етказиб бераётганимиздан гурурланамиз.

ЎзА.

Акс садо

Замонавий тахдидларга қарши конструктив тақлифлар

ЎзА.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ ТАШАББУСЛАРИ

ДУНЁ ТАРАҚҚИЁТИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 75-юбилейи сессиясидаги чўқиши, юксак минбарда она тилимизда янграган нутқи барчамизнинг қалбимизни гурурга тўлдирди. Нутқини оммавий ахборот воситалари, ижтимоий тармоқлар орқали миллионлаб инсонлар тинглади, ўқиди. Бу тарихий воқеа она тилимизга бўлган чексиз ҳурмат, миллийлигимизни, ўзлигимизни қадрлашга бўлган юксак эҳтиром белгисидир.

раиши ҳамда касаллик тарқалишининг салбий оқибатларини енгиб ўтиш масалаларига уру берди.

Ўзбекистон раҳбари минтақада ва глобал миқёсда тинчлик ҳамда барқарорлиқни мустақамлаш, барқарор тараққиёт, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш, конструктив мулоқотни кенгайтириш, шунингдек, иқлим ўзгариши, озиқ-овқат хавфсизлиги муаммоси, қашшоқликка барҳам бериш ҳамда камбағалликни қисқартириш масалалари қабл замонавий хатару тахдидларга қарши қаратилган қатор муҳим ташаббусларни илгари сурди.

ЎзА.

ПРЕЗИДЕНТИМИЗНИНГ ДОЛЗАРБ ТАКЛИФЛАРИ БАРЧАНИНГ ЭЪТИБОРИНИ ТОРТДИ

Мамлакатни қисқа давр мобайнида барча соҳада янгиликларни сабаб бўлган туб ислохотлар таътибидан янги уфқларга йўл очилди. Президентимиз илгари сурган таклифлар эса, айнан шу — мамлакатимизда ҳалқимизнинг асрий анъаналари йўлида, бирдамлик, ҳамжихатлик ва тотувлик тамойилларига асосланган ҳолда, ўзбек халқининг жаҳон ҳамжамияти олдидида оқилона нуктаи назарини ифода этиш янгради. Зеро, булар — ҳар бир ўзбек кишиси қалбида жон бўлган фазилатлардир.

Давлатимиз раҳбарининг долзарб ва муҳим таклифлари барчанинг эътиборини ўзига жалб қилди, бу — Бирлашган Миллатлар Ташкилоти шафелигида Транспорт-коммуникация алоқаларини ривожлантириш минтақавий марказини очиб, БМТнинг Глобал антитеррор стратегияси доирасидаги Минтақавий қўшма режанинг 10 йиллик натижалари ва келгуси истиқболларига бағишланган халқаро конференция ўтказиш, қатта аҳамиятга эга бўлган минтақавийнинг кўҳна ҳамда бой маданий меросини ўрганиш мақсадида ЮНЕСКО билан ҳамкорликда қадимий Хива шаҳрида “Марказий Осиё жаҳон цивилизациялари чорраҳасида” мавзусидаги халқаро форумни ўтказиш,

шунингдек, “Беқарор ва вайронкор вазиятдан — тинчлик ва бунёдкорлик сари” деган тамойил асосида БМТ ҳузурида афгон ҳалқининг дарду таътибидан тинглайдиган, доимий фаолият кўрсатадиган қўшма ташкил этиш каби таклифлар минтақага дунё эътиборини жалб қилиш, Ўзбекистонда амалга оширилаётган ҳаётбахш жараёнлар миқсолида барқарор ривожланиш таъминлаш борасидаги тўлақонли конструктив ечимлардир.

Давлатимиз раҳбарининг ушбу нуқтаи ўзбек халқининг азалий тинч-тотувлик, жонқуярлик, дўстлик-биродарлик анъаналари асосида ёруғ мақсадларга биргаликда интилиш,

ўзаро ҳурмат, бир-бирининг тақдирига бефарқ бўлмаслик ва азалий дўст-биродарлик анъаналарининг янги босқичга кўтарилишининг юксак эътирофи бўлди.

Исқандер СУЛТОН,
инновацион ривожланиш вазирининг маслаҳатчиси,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси.

ТОМЧИЛАТИБ СУҒОРИШНИНГ АФЗАЛЛИГИ НИМАДА?

Сув — ҳаёт манбаи, мўл ҳосил гарови. Азалдан халқимиз сувни табиатнинг бебаҳо неъматидеб билган ва уни тежаб оқилона фойдаланишга эътибор берган. Бугун мамлакатимизда олиб борилаётган жадал ислохотларга мос равишда сув ресурсларидан фойдаланиш сиёсати ҳам замон талабларига мос ўзгармоқда.

Тежамкорлик

Президентимиз раислигида шу йилнинг сентябрь ойида ўтказилган сув ҳўжалигида тежамкор технологияларни жорий этиш ва давлат-хусусий шериклик лойиҳаларини амалга оширишга бағишланган йилгиликда соҳага оид қатор долзарб вазифалар белгилаб берилган эди.

Йилгиликда келгуси йилда сув тежовчи технологиялар билан 600 минг гектарни қамраб олиш режалаштирилган бўлиб, сўнгги ўн йил мобайнида сув ҳўжми 12 фоизга камайганилиги, бу, ўз навбатида, бир нечта виллоятларда сув танқислиги муаммосини юзага чиқараётганлиги алоҳида таъкидланди.

Бундай муаммоларни бартараф этиш мақсадида сўнгги уч йилда мамлакатимизда қишлоқ ҳўжалигини ривожлантириш ва тўбдан ислоҳ қилишга йўналтирилган бир нечта меъёрий ҳужжатлар қабул қилинди. Айни чоғда ердан унумли фойдаланиш, ҳўсилдорликни ошириш, даромадни кўпайтириш, истеъмол учун сифатли ва рақобатдош маҳсулотлар тайёрлашга бўлган талаб ҳам ортди.

Аммо сув ресурси чеклангани сабабли аҳоли жон бошига тўғри келадиган сув миқдори тобора камайиб бораётгани таътибидир. Тахлиллар шуни кўрсатадики, йиллар ўтиши билан сувга бўлган эътиёж янада ортади. Сувнинг қадрига етиб, ундан оқилона фойдаланиш, соҳага инновацион технологияларни кенг татбиқ этиш ани заруратдир. Фақат шу йўл билан мазкур муаммони ҳал қилишимиз мумкин.

Шу мақсадда томчилатиб суғориш технологияси қишлоқ ҳўжалигига кенг татбиқ этилмоқда. Бу тизим ўсимликнинг сувга бўлган эътиёжига тенг миқдордаги сувни зарур муддатда унинг илдиз қатламига етказиб беришга мўлжалланган босимли суғориш тармоғи санаб қилинади.

Шу мақсадда томчилатиб суғориш технологияси қишлоқ ҳўжалигига кенг татбиқ этилмоқда. Бу тизим ўсимликнинг сувга бўлган эътиёжига тенг миқдордаги сувни зарур муддатда унинг илдиз қатламига етказиб беришга мўлжалланган босимли суғориш тармоғи санаб қилинади.

Ҳўш, томчилатиб суғориш тизимининг афзалликлари нимада?

Шавкат ЖАЛОЛОВ,
Олий Мажлис Сенати аъзоси.

ТОҒЛИ ҚОРАБОҒДАГИ ВАЗИЯТ ЮЗАСИДАН БРИФИНГ

Туркий кенгаши Бош қотиби Бағдад Амреев ҳам ушбу воқеаларга нисбатан ўз фикрини баён этди. Баёнотда ушбу тузилма халқаро ҳуқуқ меъёрлари ва тамоийилларига ҳамма содиқ экани таъкидланди, можаро тез орада ҳал этилишига умид билдирилди.

Қатъий мос равишда тинч йўл билан ҳал қилиниши муҳимлигини яна бир бор таъкидлади.

Озарбайжон Республикаси ва Арманистон Республикасини ҳарбий ҳаракатларни тезда тўхтатишга ҳамда можарони суверенитет ва ҳудудий яхлитлик тамойилларига риоя қилган ҳолда тинч йўл билан бартараф этиш мақсадида дипломатик музокараларни бошлашга қақаримиз.

Брифинг давомида ОАВ вакиллари билан мавзуга оид саволларига жавоб қайтарилди.

Учрашув якунида қардош Ўзбекистоннинг ани масаладаги ҳайрихоҳ позицияси маълумлиги ва бу ёндашув ҳозир ҳам ўзгармай қолаётгани эътироф этилди. Шу муносабат билан Озарбайжон Президенти Илҳом Алиев Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевдан ва бутун ўзбек халқидан чуқур миннатдор эканини изҳор этган.

Ғ. ХОННАЗАРОВ,
ЎЗА МУХБИРИ.

«ОБОД ВА ХАВФСИЗ МАҲАЛЛА» ТАМОЙИЛИ ҚАНДАЙ НАТИЖА БЕРАЁТИР?

Парламентдаги муҳокамада маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазири хотин-қизларнинг муаммоларини ўз вақтида аниқлаш, бандлигини таъминлаш, уларга ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, «маҳалла — сектор — халқ қабулхонаси — маҳалла» тамойили асосида аҳоли муаммоларини аниқлаш ва ҳал этиш, таъсирчан жамоатчилик назоратини амалга ошириш масалаларига оид қилинаётган ишларга батафсил тўхталди.

Вазирнинг таъкидлашича, ўтган давр мобайнида виллоятлар, туманлар ҳамда маҳаллаларнинг ўзига хос хусусиятларидан келиб чиқиб, «Обод ва хавфсиз маҳалла» тизимини жорий этиш бўйича 2020 йилга мўлжалланган маъзилли «Йўл хариталари» ишлаб чиқилган.

Камбағалликни қисқартириш бўйича шаҳар маҳаллаларидан — Тошкент шаҳрининг Олмазор туманидаги Янги Севзор, қишлоқ ҳудудларидан — Фарғона виллоятининг Қўштепа туманидаги Намуна маҳалласида намунавий тизим ишлаб чиқилиб, юртимиздаги қолган барча 9 150 та маҳаллага ҳам самарали татбиқ этиляпти.

Шу билан бирга, оилавий ажриллаш ўтган йилнинг шу давридаги нисбатан 4 минг 333 тага камайган. Ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш, эрта туғуруқларнинг олдини олиш, нотинч оилалар фарзандлари ва уларнинг ота-оналари билан тизимли ишлаш бўйича ҳар бир виллоятнинг ўзига хос хусусиятидан келиб чиқиб, «Йўл харитаси» ишлаб чиқилган.

Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги билан ҳамкорликда 406,8 минг нафар фуқаронинг бандлиги таъминланган, 266 минг нафари жамоат ишларига жалб этилган, 22 мингдан зиёд шахсларга ишсизлик нафақалари тўлаб берилган.

Йилгиликта тадбиркорлик билан шуғулланиш истагини билдирган 126 минг 245 нафар фуқаронинг рўйхати маҳаллалар томонидан шакллантирилиб, уларнинг 81 минг 764 нафари тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиши учун ёрдам берилгани таъкидланди. Амалга оширилган ишлар натижасида «темир дастар»га киритилган 409 178 та оилалдан 174 258 тасини камбағалликдан чиқаришга эришилган.

Маҳаллаларда жиноятчилик ҳолатини баҳолаш бўйича

ча янги тартиб жорий этилган. Жиноятчиликни жилавда аҳолининг кам таъминланган, яққа-ёғиз, боқувчанлиги йўқотган, ноғиронлиги бор ҳамда доимий меҳнат билан банд бўлмаган қатламлари билан ишлашда «ижтимоий профилактика» тизими йўлга қўйилмоқда.

Мажлисда қўйилган депутатлар томонидан олиб борилган ўрганиш ва таҳлиллар ани шу масалаларда қатор камчиликлар кузатилаётганини кўрсатгани айтиб ўтилди.

Вазирнинг қайд этишича, ҳақиқатан ҳам, мазкур йўналишда амалга оширилаётган ишларда айрим оилалар туфайли муаммолар юзага келмоқда. Жумладан, маҳаллалар ва оилаларда соғлом ижтимоий-маънавий муҳит ҳамда тинчлик, тотувлик, осойишталикни таъминлашда мутасаддилар фаолиятида камчиликлар учраётди. Маҳаллаларда ишни самарали ташкил этиш, мувофиқлаштириб боришнинг мазмун-моҳиятини тушуниб етмаётган раҳбар ходимлар ҳам йўқ эмас.

«Хукумат соати»да ҳудудий хотин-қизлар тадбиркорлик марказлари ва реабилитация марказларининг моддий-тех-

Раҳим ШЕРҚУЛОВ
(«Халқ сўзи».)

МЕДИАЦИЯ ҚОНУНЧИЛИГИНИ ЗАМОНГА МОСЛАШТИРИШ ЗАРУР

Куни кеча «Тараққиёт стратегияси» маркази, Олий Мажлис Сенатининг Суд-ҳуқуқ масалалари ва коррупцияга қарши курашиш қўмитаси, Тошкент халқаро арбитраж маркази, АҚШ Халқаро тараққиёт агентлиги (USAID) ҳамда Қонунчилик муаммолари ва парламент тадқиқотлари институти ҳамкорлигида «Ўзбекистонда медиация қонунчилигини тақомиллаштириш» мавзусида видеоконференцалоқа режимида давра суҳбати ўтказилди.

Давра суҳбати

Бундан қўзланган асосий мақсад медиация соҳасидаги қонунчиликни замон талабларидан келиб чиқиб тақомиллаштириш ҳамда илгор ҳорижий давлатларнинг бу борадаги тажрибасини чуқур таҳлил қилиш асосида уни юртимизда кенг қўллаш юзасидан таклиф ва тавсияларни ишлаб чиқишдан иборат бўлди.

Шундан келиб чиқиб, тадбирда медиациянинг Ўзбекистондаги ҳуқуқий асослари, медиация натижасида эришилган БМТнинг Халқаро тинчлик битимлари тўғрисидаги конвенцияси, Тошкент халқаро арбитраж маркази тижорат ва сармовий бахслар учун халқаро медиация вазифасини ўташи ҳамда меди-

торларни тайёрлаш ва сертификатлашдаги сўнгги ўзгаришлар сингари қатор долзарб масалалар муҳокама қилинди.

Ўз навбатида, юртимизда медиацияни жорий этиш тенденциялари, унинг асосий тамойиллари, медиация соҳасида қонунчилик базасини яратиб, медиаторларга қўйиладиган талаблар, профессионал медиаторлар реестрини юритиш ва медиация маркази фаолиятини тақомиллаштиришга қаратилган саъй-ҳаракатлар ҳақида атрафлича маълумотлар берилди.

Шунингдек, мамлакатимизда соҳа қонунчилигини тақомиллаштириш, истиқболда уни кенг қўллаш ҳамда соҳада ҳуқуқни қўллаш амалиётидаги камчиликларни бартараф этиш юзасидан таклиф ва тавсиялар берилди.

«Халқ сўзи».

Фикр

ҚОНУН ЛОЙИХАСИДА МУҲИМ НОРМАЛАР АКС ЭТМОҚДА

Мамлакатимизда чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахсларнинг ҳуқуқий мақомини борасидаги муносабатларни тартибга солиш масаласи муҳокамалар марказида бўлиб келаётган эди.

Куни кеча Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг навбатдаги ялпи йилгиликда «Ўзбекистон Республикасида» чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахсларнинг ҳуқуқий мақомини тўғрисида»ги қонун лойиҳаси биринчи ўқишда қўриб чиқилди.

Айтиш керакки, 38 та моддадан иборат қонун лойиҳасида шу кунгача қўриқилган кизиқтириб келаётган сиёсий бошпана беришдан тортиб чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахсларнинг юртимизда бўлган вақтда асосий ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда мажбуриятлари аниқ нормаларда акс этирилмоқда.

Тўғри, илгари ҳам бу соҳада бир қанча қонун ва қонунности ҳужжатлари мавжуд эди. Энди эса буларнинг ҳаммаси яхлит қонун шаклига келтирилмоқда. Яъни чет эл фуқароси қайсида давлатга бормоқчи ёки у ерга сармоя киритмоқчи бўлса, қонун томондан ўзининг қанчалик ҳимояланганини билишни истади. Бу қонун чуқур таҳлил ва муҳокамалардан сўнг пишиқ, пухта шаклда кучга кирса, чет эл фуқаролари юртимизда қайси ҳаракатларни амалга ошириш мумкинлиги қайсилари мумкин эмаслигини ягона ҳужжатдан билиб олиш имкониятига эга бўлади.

Яна бир жиҳат. Мазкур қонун лойиҳасида юқори малакали мутахассис, малакали мутахассис каби бандлар киритилиб, уларга аниқ таъриф ва тавсиф берилмоқда. Бу нима дегани?

Бу ҳорижда турли соҳалар-

Дилбар УСМОНОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты,
ЎзЛиДеП фракцияси аъзоси.

ХОТИН-ҚИЗЛАР ТАДБИРКОРЛИК МАРКАЗЛАРИ АЁЛЛАР БАНДЛИГИНИ ТАЪМИНЛАЯПТИ

Яқинда бўлиб ўтган БМТнинг Хотин-қизлар ҳолати бўйича тўртинчи Бутунжаҳон конференциясининг 25 йиллигига бағишланган глобал саммит халқаро ҳаётдаги ёрқин воқеалардан бири бўлди, десак, адашмаймиш. Зеро, унда Ўзбекистон Республикаси делегацияси номидан иштирок этган Олий Мажлис Сенати Раиси, Гендер тенгликни таъминлаш масалалари бўйича комиссия раиси Танзила Норбоева она тилимизда нутқ сўзлади.

Мушоҳада

Парламент юқори палатаси раҳбари ўз нутқида мамлакатимизда хотин-қизларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш борасида олиб борилаётган ишлар ҳақида сўз юритиб, аёллар бандлигини таъминлашга доимий эътибор берилаётганини, жумладан, мақсадли давлат дастурлари қабул қилинаётгани, натижада ишбилармон хотин-қизлар сонини тобора ортиб бораётганини алоҳида таъкидлади.

Дарҳақиқат, бугунги кунда жойларда фаолият юритаётган Хотин-қизлар тадбиркорлик марказлари кўплаб опсингилариимизнинг мустахкам оёққа туриб олишлари учун замин ҳозирламоқда. Айтиш жоизки, уларни ташкил этиш ташаббуси Сенат Раиси томо-

надан илгари сурилган. Давлатимиз раҳбарининг беш муҳим ташаббусига жавобан амалга оширилган бу ғоя ўзини тўлиқ оқлагани ва қўлланганидан зиёд самара бераётганлигини бугун ҳаётнинг ўзи кўрсатиб турибди.

Шу кунларда биз, сенаторлар, Тошкент виллоятида пахта теримида мажбурий меҳнатнинг олдини олиш доирасида ижтимоий объектлар, ўқув марказлари фаолияти билан танишляпти.

Яқинда Янгийўл туманида «Баркамол авлод» боилар мактаби биносида бир ой аввал иш бошлаган Хотин-қизлар тадбиркорлик марказида туриб олишлари учун замин ҳозирламоқда. Марказ учун ажратилган олти хонадан биттаси маҳаллий тадбиркорга берилган. Бу ерда аёллар

тўқимачилик сир-асрорларини ўрганмоқда.

Демак, марказда назария ва амалиёт ўзаро чамбарчас боғлиқликда олиб борилаётган. Эътиборлиси, амалиёт ўташни ташкил қилган бу тадбиркор яқинда Германия давлати билан йирик миқдорда тўқимачилик саноати маҳсулотлари экспорти учун шартнома имзолаб, яна бир цех фаолиятини йўлга қўйди. Бу цехда марказнинг энг яхши битирувчилари ишга жойлаштирилди.

Хотин-қизларнинг оилавий шароитлари ҳисобга олинган ҳолда, ўқиш икки сменада ташкил этилган. Марказда таҳсил олаётган аёлларга Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг субсидияси ҳисобидан стипендия ҳам тўланапти. Икки ойлик курслар туғайи билан уларнинг бандлиги таъминланаётгани диққатга сазовор, албатта.

Урн-қизларнинг оилавий шароитлари ҳисобга олинган ҳолда, ўқиш икки сменада ташкил этилган. Марказда таҳсил олаётган аёлларга Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг субсидияси ҳисобидан стипендия ҳам тўланапти. Икки ойлик курслар туғайи билан уларнинг бандлиги таъминланаётгани диққатга сазовор, албатта.

Урн-қизларнинг оилавий шароитлари ҳисобга олинган ҳолда, ўқиш икки сменада ташкил этилган. Марказда таҳсил олаётган аёлларга Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг субсидияси ҳисобидан стипендия ҳам тўланапти. Икки ойлик курслар туғайи билан уларнинг бандлиги таъминланаётгани диққатга сазовор, албатта.

Урн-қизларнинг оилавий шароитлари ҳисобга олинган ҳолда, ўқиш икки сменада ташкил этилган. Марказда таҳсил олаётган аёлларга Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг субсидияси ҳисобидан стипендия ҳам тўланапти. Икки ойлик курслар туғайи билан уларнинг бандлиги таъминланаётгани диққатга сазовор, албатта.

Урн-қизларнинг оилавий шароитлари ҳисобга олинган ҳолда, ўқиш икки сменада ташкил этилган. Марказда таҳсил олаётган аёлларга Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг субсидияси ҳисобидан стипендия ҳам тўланапти. Икки ойлик курслар туғайи билан уларнинг бандлиги таъминланаётгани диққатга сазовор, албатта.

Урн-қизларнинг оилавий шароитлари ҳисобга олинган ҳолда, ўқиш икки сменада ташкил этилган. Марказда таҳсил олаётган аёлларга Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг субсидияси ҳисобидан стипендия ҳам тўланапти. Икки ойлик курслар туғайи билан уларнинг бандлиги таъминланаётгани диққатга сазовор, албатта.

Урн-қизларнинг оилавий шароитлари ҳисобга олинган ҳолда, ўқиш икки сменада ташкил этилган. Марказда таҳсил олаётган аёлларга Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг субсидияси ҳисобидан стипендия ҳам тўланапти. Икки ойлик курслар туғайи билан уларнинг бандлиги таъминланаётгани диққатга сазовор, албатта.

Малика ҚОДИРХОНОВА,
Олий Мажлис Сенати аъзоси.

Семинар МИЛЛИЙ ПРЕВЕНТИВ МЕХАНИЗМ ДОИРАСИДАГИ ТАДБИРЛАР ТАҲЛИЛИ

Парламент куйи палатасида "Миллий превентив механизм доирасида қийноқларнинг олдини олиш бўйича ҳуқуқий базани тақомиллаштиришда парламентнинг роли" мавзусида халқаро онлайн семинар ташкил этилди.

Мазкур тадбир Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази томонидан Парламентларо Иттифоқ, ЕХХТнинг Демократик институтлари ва инсон ҳуқуқлари бўйича бюроси, БМТнинг Ўзбекистондаги ҳамда Женевадаги БМТ бўлими хузуридаги Ўзбекистон Республикасининг доимий ваколатхоналари, ЕХХТнинг Ўзбекистондаги лоийхалари координатори билан ҳамкорликда ўтказилди.

Тадбирда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикерининг биринчи ўринбосари Акмал Саидов, Бош прокуратура вакиллари, шунингдек, халқаро экспертлар қатнашди.

Таъкидланганидек, Ўзбекистон Республикаси БМТнинг Қийноқларга қарши конвенциясини 1995 йилда ратификация қилиб, инсон ҳуқуқ ва эркинликлари, жумладан, қийноқларга йўл қўймаслик ҳамда тарқалишининг олдини олиш учун зарур ташкилий-ҳуқуқий шарт-шароитларни яратиш соҳасида ўз халқаро мажбуриятларини бажаришни ташкил этиш тизимини тақомиллаштириш бўйича босқичма-босқич чора-тадбирларни амалга ошириб борапти.

Хорижий экспертлар жазо иншооти муассасаларида жазо муддатини ўтаётган, қамоққа олинган, шунингдек, маъмурий қамов жазосини ўтаётган шахслар ҳуқуқлари ҳамда эркинликларини ташкилий-ҳуқуқий таъминлаш бўйича комплекс норматив ҳужжатларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишга замин яратган "Суд-тергов фаолиятида фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари кафолатларини кучайтириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Президентини Фармонининг аҳамиятини алоҳида қайд этилди.

Бугунги кунда Ўзбекистон ўз халқаро мажбуриятларини бажариш доирасида БМТнинг Қийноқларга қарши қўшимча бешта маъруза тақдим этди. Утган йил ноябрь ойида мамлакатимиз делегацияси БМТ қўмитасининг 68-сессиясида қатнашди. Унда БМТнинг Қийноқларга қарши конвенцияси қоидаларини бажариш бўйича

Ўзбекистоннинг бешинчи даврий маърузаси қўриб чиқилди ва қўмитанинг яқини хулосаси ҳамда тавсиялари берилди.

БМТнинг миллий превентив механизмининг ривожлантиришга оид халқаро ҳужжатларнинг хорижий мамлакатлар амалиётидаги ижросини таъминлаш бўйича қийноқларга солиш ҳамда жазоланишни бошқа шартларга, айричиносий ёки қадр-қимматини таъхирловчи турларнинг олдини олиш бўйича чора-тадбирларни назарда тутувчи миллий превентив механизм вазифасини амалга ошириш тизимини тақомиллаштириш муҳимлиги қайд этилди.

Шунингдек, семинар давомида қуйи палата томонидан Инсон ҳуқуқлари бўйича Миллий стратегия доирасида инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини кафолатлаш, қийноқларнинг олдини олиш соҳасида қонунчилик ижросини таъминлаш борасида таъсирчан парламент, депутатлик ва жамоатчилик назоратини фаол амалга оширишга қаратилган чора-тадбирлар мажмуи бажарилаётгани таъкидланди.

Семинар иштирокчилари, хусусан, халқаро экспертлар мамлакатимизда соҳада олиб борилаётган ишлар, хусусан, процессуал қонунчиликни бузган тақдирда, шу жумладан, қийноқлар ёки психологик ва жисмоний босимни қўллаш орқали олинган далиллардан фойдаланишни таъқиқлаш, далилларни сохталаштирилганлик учун жиноий жавобгарлигини белгилаш, "Хабмас корпус" институти ни қўллаш кўламини кенгайтириш, тергов устидан суд назоратини кучайтириш, қийноқларнинг олдини олиш бўйича миллий превентив механизм яратилиши, гендер тенглиги ва аёлларга нисбатан зуравонликка қарши қонунлар қабул қилинганлигини ижобий баҳолади.

Тадбир якунида халқаро экспертлар ва Ўзбекистон томони соҳани янада тақомиллаштириш бўйича узаро тажриба алмашиш, шунингдек, амалий ҳамкорликни давом эттиришга қелишиб олишди.

«Халқ сўзи».

ЎЗБЕКИСТОНДА УЧИНЧИ РЕНЕССАНС ПОЙДЕВОРИГА АСОС СОЛИНДИ

Адам Мецга қайтсак, у "Мукулмон Ренессанси"да Марказий Осиё олимларининг жаҳон цивилизациясига қўшган катта ҳиссасига эътибор қаратди. Деярли у билан бир пайтда лейпциглик немис олими Генрих Зутер аббосийлар ҳукмдорлигининг илк босқичларига (VIII аср иккинчи ярми) мансуб 515 математик ва астрономиянинг рўйхатини тузиб чиқди. Уларнинг барчаси араб тилида ижод қилгани учун кўпчилик тадқиқотчилар уларни араблар, деб ҳисоблаган. Уларнинг аксарияти Марказий Осиёдан етишиб чиққан олимлар бўлганлигини Генрих Зутер кашф қилди. Унинг услуби жуда оддий эди: у олимларнинг нисбасига, яъни у ёки бу ҳудудда тузилганига, эътибор берди. Зутер эришган натижаларнинг бир қисминигина қабул қилса ҳам маълумотлар шу даражада кўпми, Урта асрлардаги интеллектуал ҳаритани батамом бошдан қўриб чиқишга тўри келади.

Муайян даврда, аксарият мукулмон халқлари бир давлат — Араб ҳамкорлиги таркибига кирган пайтда араб мукулмон маданияти шаклланишида, албатта, ислом дини ва араб тили асосий роль ўйнаган. Йирмик империянинг бирлиги Курьонни қаримга мосланган диний қонун-қоидалар ва ахлоқ меъёрларига биноан вужудга келганди. Араб тили умумий маданиятнинг муҳим унсурси вазифасини бажарган. Ҳар бир маърифатли мукулмон Курьон тилини ўзлаштиришга қаратилган чора-тадбирлар араб тилини билиш олимлар ўртасидаги алоқани ривожлантирган. Демак, IX — XI асрларда мукулмон маданиятининг ривожини, биринчи навбатда,

Араб ҳамкорлиги таркибига кирган кўплаб халқлар ва элларнинг маъсулидир.

Барчага маълум бўлган Марказий Осиё мутафаккирларига берилган таърифларга қисқача тўхталиб ўтамиз. Имом Бухорийнинг "Сахих"и Курьондан кейинги ўрида турадиган асар ҳисобланади. Имом Мотуридид янги фан — "Илму-л-қалом"га асос солган, ханафий мазҳабини янги тараққиёт босқичига кўтарган. Махмуд Замашҳарий араб лингвистикасининг асосчиси ҳисобланади, унинг замондошларидан бири "Агар шу туркий бўлмаганда араблар ўз она тилларини чуқур билмаган бўлардилар", деб айтади. Бухорининг Маргинийнинг Мушо Хоразмий оддий арифметик амаллардан тортиб, илк бор араб тилида синус, косинус, тангенс, котангенс қондаларини ифодалганки, бутун дунё халқлари унинг ихтиролари билан бахрланади. Аҳмад Фарғоний олти аср олдин янги қитъа — Американинг очилишини баъролат қилган. Фабрицини араб асарларида Аристотелнинг мантикага таънагани боис, уни "муаллим соний" — иккинчи муаллим, деб аташган.

Биринчи Мукулмон Ренессансининг чўққисига чиққан олимлар, шак-шубҳасиз, Ибн Сино ва Берунийдир. Ибн Сино турли соҳаларда эъзлган 450 асар муаллифи ҳисобланади. У хўриғи замон учун жуда долзарб муаммо — агар инсон мўътадил жисмоний таркибига билан шугулланиб, тўғри овқатланса, дори-дармонга, даволанишга муҳтожлик сезмайди, деган фикрга келган. Унинг химия, астрономия, механика, психология, адабиёт ва мусикага бағишланган асарлари мавжуд. Ибн Сино олам узра машҳурлигининг далолати 1573 йилда очилган астероид ва Ой кратерига унинг номи қўйилишидир.

Абу Райҳон Беруний (973 — 1048 й.) биринчи бўлиб, Ер Қуёш атрофида айланишини исботлаган. Олим Ернинг радиусини шундай ҳисоблаб чиққанки, у ҳақиқийданда бир озгина фарқ қилади. Европада XVI асрга гача бу натижага эриша олмаганлар. Беруний араб, форс, санскрит, оромий, иврит каби бир неча тилларни билган. У XX асрда катта эътиборга сазовор бўлди. Ой кратерларидан бири, шаҳар, музей, университет, илмий-текшириш институти, қўллаб кўчалар унинг номи билан аталган. У ҳақда баъдий и, у ҳажжатли фильмлар яратилган. ЮНЕСКО ҳамда бошқа халқаро ташкилотларда унинг номи фахр билан тилга олинади.

Ўзбекистон сиёсий муставкалликлари эришган, биз чорак аср синов йилларини бошимиздан кечирдик, бу йиллар осон бўлмаганини ҳаммамиз яхши биламиз. Ниҳоят, бу синовлардан муваффақиятли ўтдик, дорилармон кунлар етиб келди, янги давр ўзгаришларни талаб қила бошлади. Шавкат Мирзиёев Ўзбекистон Президенти этиб сайлангандан сўнг Ўзбекистонда барча соҳа сингари (ихтисослигим "Ислом тарихи"дан бўлгани учун шу соҳага урғу бераман), ислом тарихида ҳам янги босқич бошланди. Давлат ҳамда дин муносабатларида батамом янги саҳифа очил-

ди. 2017 йил май ойида Ар-Риёдда ўтган араб-мукулмон давлатлари ва АҚШ саммити чоғида Президент Дональд Трамп Ўрта Осиёдаги Шавкат Мирзиёев билан учрашувда Ўзбекистонда ўтказилаётган ислохотлар жа-раёнини юқори баҳолади.

БМТ Бош Ассамблеясида 2017 йил 20 сентябрда сўзлаган нутқида Президент Шавкат Мирзиёев "Матрифа ва диний бағрикенглик" БМТнинг махсус резолюциясини қабул қилиш ташаббуси билан чиқди. 2018 йил 16 апрелда давлатимиз раҳбари Тошкент ислом университети негизига Ўзбекистон халқаро ислом академиясини ташкил қилиш, Ўзбекистон мукулмонлари идораси қошида "Вақф" хайрия жамоат фонднини тузиш, Ҳадис илми мактаби фаолиятини йўлга қўйиш ҳақидаги Фармонга имзо чеқди.

2019 йил 10 сентябрда Тошкент шаҳрида очилган Президент мактаби-га ташриф чоғида Шавкат Мирзиёев ўқувчилар билан суҳбатлашиб "Ёшларимиз орасидан Хоразмийлар, Ибн Синолар, Улуғбеклар чиқишига барча эришган, биз чорак аср синов йилларини бошимиздан кечирдик, бу йиллар осон бўлмаганини ҳаммамиз яхши биламиз. Ниҳоят, бу синовлардан муваффақиятли ўтдик, дорилармон кунлар етиб келди, янги давр ўзгаришларни талаб қила бошлади.

Шавкат Мирзиёев Ўзбекистон Президенти этиб сайлангандан сўнг Ўзбекистонда барча соҳа сингари (ихтисослигим "Ислом тарихи"дан бўлгани учун шу соҳага урғу бераман), ислом тарихида ҳам янги босқич бошланди. Давлат ҳамда дин муносабатларида батамом янги саҳифа очил-

ди. 2017 йил май ойида Ар-Риёдда ўтган араб-мукулмон давлатлари ва АҚШ саммити чоғида Президент Дональд Трамп Ўрта Осиёдаги Шавкат Мирзиёев билан учрашувда Ўзбекистонда ўтказилаётган ислохотлар жа-раёнини юқори баҳолади.

БМТ Бош Ассамблеясида 2017 йил 20 сентябрда сўзлаган нутқида Президент Шавкат Мирзиёев "Матрифа ва диний бағрикенглик" БМТнинг махсус резолюциясини қабул қилиш ташаббуси билан чиқди. 2018 йил 16 апрелда давлатимиз раҳбари Тошкент ислом университети негизига Ўзбекистон халқаро ислом академиясини ташкил қилиш, Ўзбекистон мукулмонлари идораси қошида "Вақф" хайрия жамоат фонднини тузиш, Ҳадис илми мактаби фаолиятини йўлга қўйиш ҳақидаги Фармонга имзо чеқди.

2019 йил 10 сентябрда Тошкент шаҳрида очилган Президент мактаби-га ташриф чоғида Шавкат Мирзиёев ўқувчилар билан суҳбатлашиб "Ёшларимиз орасидан Хоразмийлар, Ибн Синолар, Улуғбеклар чиқишига барча эришган, биз чорак аср синов йилларини бошимиздан кечирдик, бу йиллар осон бўлмаганини ҳаммамиз яхши биламиз. Ниҳоят, бу синовлардан муваффақиятли ўтдик, дорилармон кунлар етиб келди, янги давр ўзгаришларни талаб қила бошлади.

Шавкат Мирзиёев Ўзбекистон Президенти этиб сайлангандан сўнг Ўзбекистонда барча соҳа сингари (ихтисослигим "Ислом тарихи"дан бўлгани учун шу соҳага урғу бераман), ислом тарихида ҳам янги босқич бошланди. Давлат ҳамда дин муносабатларида батамом янги саҳифа очил-

ди. 2017 йил май ойида Ар-Риёдда ўтган араб-мукулмон давлатлари ва АҚШ саммити чоғида Президент Дональд Трамп Ўрта Осиёдаги Шавкат Мирзиёев билан учрашувда Ўзбекистонда ўтказилаётган ислохотлар жа-раёнини юқори баҳолади.

БМТ Бош Ассамблеясида 2017 йил 20 сентябрда сўзлаган нутқида Президент Шавкат Мирзиёев "Матрифа ва диний бағрикенглик" БМТнинг махсус резолюциясини қабул қилиш ташаббуси билан чиқди. 2018 йил 16 апрелда давлатимиз раҳбари Тошкент ислом университети негизига Ўзбекистон халқаро ислом академиясини ташкил қилиш, Ўзбекистон мукулмонлари идораси қошида "Вақф" хайрия жамоат фонднини тузиш, Ҳадис илми мактаби фаолиятини йўлга қўйиш ҳақидаги Фармонга имзо чеқди.

2019 йил 10 сентябрда Тошкент шаҳрида очилган Президент мактаби-га ташриф чоғида Шавкат Мирзиёев ўқувчилар билан суҳбатлашиб "Ёшларимиз орасидан Хоразмийлар, Ибн Синолар, Улуғбеклар чиқишига барча эришган, биз чорак аср синов йилларини бошимиздан кечирдик, бу йиллар осон бўлмаганини ҳаммамиз яхши биламиз. Ниҳоят, бу синовлардан муваффақиятли ўтдик, дорилармон кунлар етиб келди, янги давр ўзгаришларни талаб қила бошлади.

Шавкат Мирзиёев Ўзбекистон Президенти этиб сайлангандан сўнг Ўзбекистонда барча соҳа сингари (ихтисослигим "Ислом тарихи"дан бўлгани учун шу соҳага урғу бераман), ислом тарихида ҳам янги босқич бошланди. Давлат ҳамда дин муносабатларида батамом янги саҳифа очил-

ИЛҒОР ТЕХНОЛОГИЯЛАР — МУВАФФАҚИЯТ ОМИЛИ

Асосий ишлаб чиқариш цехларимизда пулат излар учун шпонлар ва сапогат корхоналари бурятмаси асосида махсус кувлар тайёрлаймиз. Пандемия шароитида ҳам карантин талабларига қатъий амақ қилган ҳолда иш жараёнини тўхтатмадик. Сабаби тош майдалаш, бетон қорши, сув буғи етказиб бериш

каби қатор цехларнинг узлуксиз ишлаш тизими яратилди. Ишчи-хизматчиларнинг фидокорона меҳнати туфайли ҳар ойда режадаги 20 минг тона шпон тайёрлаш вазифаси бир маромида бажарилиди. Бу барқарорлик туфайли жамоамизнинг моддий манфаатдорлиги тўлиқ таъминланди.

Дарҳақиқат, корхонада унумли меҳнат қилиш, мазмуни дам олиш, китоб, газета-журналлар мўтоласи учун барча шароит яратилган. Икки сменада меҳнат қилувчилар иссиқ овқат, махсус кийим-тибб, тиббий нибоз ва антисептик воситалар билан тўлиқ таъминланмоқда. Ҳар бир смена ишчи-хизматчиларини ташвиш учун махсус автобуслар ажратилган. Транспорт воситалари белгиланган вақтда мунтазам дезинфекция қилинади. Ишчи-хизматчиларнинг саломатлигини шифокорлар доимий назорат қилиб боради.

Корхонада шу йилнинг ўтган олти ойи мобайнида 46 турдаги темир-бетон махсус автобуслар ажратилди. Муҳандис-техник ходимларнинг изланишлари натижада 6 хилдаги янги махсулотлар тайёрлаш жараёни ўзлаштирилди.

Шодибёр МУТАҲАРОВ
«Халқ сўзи».

Ҳасан ПАЙДОЕВ олган суратлар.

Хабар БУХОРО ДАВЛАТ ТИББИЁТ ИНСТИТУТИ

хорижий давлатда ўз филиални ташкил этган Ўзбекистоннинг биринчи олий таълим муассасасига айланди

Абу Али ибн Сино номидаги Бухоро давлат тиббиёт институти жаҳоннинг 150 дан зиёд университети ва илмий-тадқиқот институти билан ҳамкорликни йўлга қўйган. Яқинда бу ҳамкорлик янги босқичга кўтарилди. Институти хорижий давлатда ўз филиални ташкил этган Ўзбекистоннинг биринчи олий таълим муассасасига айланди.

— Олий ўқув юртимиз Ҳиндистоннинг Нью-Дели шаҳридан 20 километр узоқликда жойлашган Ноида халқаро университети базасида ўз филиални ташкил этиш юзасидан меморандум имзолади, — дейди институти проrektори А. Насуллаев. — Унга қўра, 2020/2021 ўқув йилидан институти профессор-ўқитувчилари тиббиёт ва жаррохлик бакалаври дастури асосида ўқишга қабул қилинган Ҳиндистон фуқароларига таъсил беради. Келишувга биноан, Ноида халқаро университети таълим жараёни учун зарур инфратузилма, моддий-техника базаси, ўқув-лабораториялари ҳамда клиник базадан фойдаланиш масалаларида ёрдам беради. Талабалар дастлабки икки йил Ҳиндистонда, колган уч йилда эса Бухорода ўқини давом эттиради. Сабоблар инглиз тилида олиб борилади.

Умуман олганда, институтининг Ноида халқаро университети ҳамда "PeopleHive" компанияси ўртасида имзоланган маъзкур уч томонлама меморандум мамлакатимиз олий таълим муассасаларининг халқаро жи-забдорлигини ошириш, таълим экспорти орқали институти моддий имкониятларини мустақамлаш, шунингдек, халқаро рейтингларда мўносиб ўрин эгаллаш сари йўл очади.

Истам ИБРОҲИМОВ
«Халқ сўзи».

ХАВФСИЗ, ТАРТИБЛИ ВА ҚОНУНИЙ МЕҲНАТ У қандай таъминланади?

Айтиш жоиз, маъзкур саволга жавобни Президентимизнинг "Хавфсиз, тартибли ва қонуний меҳнат миграцияси тизимини хорижий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қароридан олиш мумкин. Бинобарин, унда хорижда ишлаш учун кетаятганлар манфаатига мос қатор вазибалар белгилаб берилган.

Маълумотларга қўра, айни пайтда хорижда қилаётган фуқароларимиз сони ўртача 2 миллион нафарни ташкил этади. Шундан 1,5 миллиондан зиёди Россия Федерацияси, 200 мингга яқини Қозоғистон Республикаси, 50 мингдан ортиги Қорея Республикасида ишлаётгани инобатга олинса, маъзкур ҳужжатнинг аҳамиятини англаш қийин эмас.

ИМКОНияТ

— Пандемия сабабли ташки меҳнат миграцияси соҳасида жиддий муаммолар юзага келди, — дейди Ташки меҳнат миграцияси агентлиги раҳбари Мўхаммадоқир Маматхон. — Ушбу вазиятда юрдошларимизни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, пандемиядан кейин дунё меҳнат бозорига Ўзбекистон фуқароларига шарт-шароитлар яратиш мақсадида давлатимиз раҳбарининг шу йил 11 августда "Камбағал ва ишсиз фуқароларни тadbirkorликка жалб қилиш, уларнинг меҳнат фаоллигини ошириш ва касб-хунарга ўқитишга қаратилган ҳамда аҳоли бандлигини таъминлашга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори қабул қилинди ва Президентимиз раислигида хорижда меҳнат қилаётган

бўйича янги тизим жорий қилинди. Меҳнат мигрантларининг соғлиги ҳамда ҳаётини суғурталаш, уларнинг оила аъзолари учун ипотека кредитларини ажратиш амалиёти йўлга қўйилди.

Қарор ташки меҳнат миграцияси соҳасидаги ваколатли органларнинг фаолиятини тақомиллаштириш, хорижда ишламоқчи бўлган шахсларни талаб юқори бўлган касбларга ўқитиш, фуқароларнинг чет элда бўлиш даврида ҳуқуқларини химоя қилиш, қайтиб келган меҳнат мигрантларининг бандлигини таъминлаш, шунингдек, уларнинг оила аъзоларини ихти-моий қўллаб-қувватлашга қаратилган.

Қарор билан, хусусан, ташки меҳнат миграцияси соҳасида халқаро ҳамкорлик ривожлантирилади. Хориждаги ватандошлар ташкилотлари ва ўзбек диаспоралари билан алоқалар мустақамланади.

Мехнат миграциясидан қайтиб келган шахслар реинтеграция қилинади, шу жумладан, уларнинг бандлиги таъминланади, касбий малакаси оширилади ва тadbirkorлик ташаббуслари рағбатлантирилади.

Бундан ташқари, Ташки меҳнат миграцияси агентлигининг худудий филиаллари хорижий иш берувчилар ва уларнинг вакиллари билан бево-сит а қелишувлар тузиш ҳамда тузилган келишувларга асосан фуқароларни ишга юбориш, хорижий мамлакатлар-

нинг худудий миграция ва бошқа давлат органлари билан алоқалар ўрнатиш ҳамда музокаралар ўтказиш, хориждаги ватандошлар ташкилотлари билан ҳамкорлик қилиш, хорижий (халқаро) молия институтилари миграция соҳасини ривожлантиришга ажратилмаган грантларини жалб қилиш каби ишлар билан шугулланади.

Яна бир гап. Энди фуқароларимиз хорижга ташкилланган меҳнат мигранцияси йўли билан юборилади. Бу эса турли ноқулайликлар, айтайлик, алданиш ёки одам савдоси каби нохуш ҳолатларга тушиб қолишдан сақлайди.

Улар, шунингдек, ишга юборилишидан олдин давлат ва нодавлат таълим ташкилотларида касб-хунарга ўқитилади. Демак, улар талабгир касблар ва чет тили бўйича қисқа муддатли курсларда шу ернинг ўзида ўқитилади.

Ташки меҳнат миграцияси агентлигининг Екатеринбург, Новосибирск, Самара, Уфа, Чимкент ва Истанбул шаҳарларидаги ваколатхоналари очилади. Россия Федерацияси, Қозоғистон ҳамда Туркия Республикаларида меҳнат фаолиятини амалга ошираётган фуқароларга ҳуқуқий ёрдам қўрастиш мақсадида адвокат фирмалари жалб қилинади. Онлайн платформа яратилиб, Россия Федерацияси худудини доимий хизмат билан қамраб оладиган Call-марказ ташкил қилинади. 2021 йил 1 июнга қадар эса Болгария, Латвия, Исроил, Финляндия, Польша ва Канада билан Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг маъзкур давлатларда ташкилланган меҳнат фаолияти тўғрисида ҳамкорлик битимлари тузилади.

Шу билан бирга, 2021 йил 1 январдан бошлаб "Ихтимоий химоя ягона реестри" ахборот тизими орқали кам таъминланган оила аъзоси сифатида қайд этилган ва хорижда вақтинча меҳнат фаолиятини амалга ошириб, қайтиб келган шахсларга базавий ҳисоблаш миқдорининг 10 бараваригача миқдориди субсидия туланади.

Кўрсакки, давлатимиз раҳбари қарори билан миграция масаласида бир қатор янгилик назарда тутилмоқда. Уларнинг ижроси эса хорижда меҳнат қилувчилар учун янада қулайлик яратилиши, шубҳасиз.

Дилшоод УЛУҒМУРОДОВ
«Халқ сўзи».

Назария ва амалиёт

ЗАМОНАВИЙ МАРКАЗ ҳарбий хизматчиларнинг жанговар тайёргарлигини янада оширади

Тошкент ҳарбий округи "Чирчиқ" умумқўшин полигонига дала моделлаштириш ва симуляция маркази фаолияти йўлга қўйилди.

Мудофаа вазирлиги ташаббуси билан қўшинларнинг жанговар тайёргарлиги жараёнига замонавий технологияларни татбиқ этиш мақсадида ташкил қилинган ушбу марказ Илм, маърифат ва рақамли иқтисодийнинг ривожлантириш йили маълум моҳиятига ҳам оҳанг экани билан аҳамият-лидир. У машғулот ва қўмондонлик-штаб ўқувларини ўтказишда тактик ҳолатни ҳар томонлама баҳолаш, оптимал қарор қабул қилиш имконини беради.

Таъкидлаш жоизки, жаҳон ва минтақада рўй бераётган ҳарбий-сиёсий вазият ҳар қандай давлат учун қўшинларнинг жанговар қудратини янада ошириш, жанг олиб бориш усул ҳамда услубларини бойитиш боришни талаб этади. Маъзкур дала моделлаштириш ва симуляция марказида ҳам ҳарбий хизматчиларнинг қўмондонлик-штаб ўқуви ёрдамида реал жанг олиб боришни энг маълум жиҳатларини ўрганади. Қўшинларни бошқаришни замонавий қўринишларини таҳлил этиб, касбий маҳоратини оширади.

Марказда қўмондонлик ва кузатув пунктлари, замонавий компьютер техникалари, алоқа воситалари ҳамда видеокоорди-ференцалоқа ҳисозлари мав-жуд. Тактик бунгадиги бўлинмаларнинг қўмондонлик таркибини тайёрлаш марказининг муҳим вазибаларидан сана-лади.

Бир неча кун давом этган машғулотларда иштирокчилар томонидан бўлимларнинг жанговар қўшиланилиши, ҳарбий хизматчиларнинг тактик вазифа-га тайёрлаш, бўлимлар билан ҳамкорликда ҳаракатлар режасини ишлаб чиқиш каби масалалар қўриб чиқилди.

Олиб борилган компьютер қўмондонлик-штаб ўқиғида ҳар бир бўлинма ўзи ўзига юклатилган вазибаларини бажарди. Ҳар бир бўлинмада ҳар бир командининг энг маълум жиҳатларини ўрганади. Қўшинларни бошқаришни замонавий қўринишларини таҳлил этиб, касбий маҳоратини оширади.

Марказда қўмондонлик ва кузатув пунктлари, замонавий компьютер техникалари, алоқа воситалари ҳамда видеокоорди-ференцалоқа ҳисозлари мав-жуд. Тактик бунгадиги бўлинмаларнинг қўмондонлик таркибини тайёрлаш марказининг муҳим вазибаларидан сана-лади.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ ТАШАББУСЛАРИ

ДУНЁ ТАРАҚҚИЁТИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Уларнинг биринчиси коронавирус билан боғлиқ. Бундай глобал офат сайёраимизда сўнгги юз йилда кузатилмаган. Қисқа муддатда дунёни чирмовуқдек ўраб олгани, кўплаб давлатларнинг соғлиқни сақлаш хизматларини фалажлаб қўйгани, касалликка йўлиққанлар сони 35 миллиондан ошиб, вафот этганлар сони 1 миллиондан кўпайгани ҳозирги таҳликали ва мураккаб вазият Ер юзидagi барча давлат ҳамда халқлар ўзaro боғлиқ эканини, муаммони мунтазам мулоқот, ишонч ва яқин ҳамкорликдагина ечиш мумкинлигини кўрсатяпти. Шу сабабли Президентимиз Бирлашган Миллатлар Ташкилоти шафелигида Пандемиялар даврида давлатларнинг ихтиёри мажбуриятлари тўғрисидаги халқаро кодексини ишлаб чиқишни тақлиф этди. Ушбу ҳужжатда ҳар бир давлатнинг ўз фуқаролари ва халқаро ҳамкорлари олдидagi мажбуриятлари ақс этиши лозимлиги кўрсатиб ўтилди.

Ўз навбатида, давлат раҳбари БМТ Бош қотиби Антониу Гутерришнинг бугунги инқирозли вазиятда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлашнинг долзарб муаммоларига бағишланган саммитни ўтказиш бўйича тақлифини кўллаб-қувватлади. Нега? Чунки БМТнинг башоратига кўра, йил охиригача глобал оқарчиликнинг ўсиши кўпайтирилади. Ҳозирги вақтнинг ўзидa 820 миллион киши, яъни дунёдаги ҳар 9 кишидан бири етарли миқдорда егуликка эга эмас. Қолаверса, бу йил COVID-19 инқирози туфайли яна 49 миллион киши ўта қашшоқлик домига тушиб эҳтимоли мавжуд.

Орта қайтмайдиган ислохотлар

Бундан уч йил муқаддам Ўзбекистон раҳбари БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида Ўзбекистоннинг туб ислохотларини амалга ошириш бўйича қарори қатъий эканини таъкидлаган ва бу халқаро ҳамжамият эътирофига сазовор бўлган эди.

Дарҳақиқат, жамиятни сиёсий, ижтимоий ва иқтисодий модернизация қилиш бўйича кенг кўламли чора-тадбирлар натижасида янги Ўзбекистон шаклланиб келмоқда. Демократик ўзгаришлар орта қайтмайдиган тус олди. Аҳоли ҳамда сиёсий партияларнинг фаоллиги, фуқаролик жамияти институтларининг ролли, оммавий ахборот воситаларининг таъсири ошди. Гендер тенглик сиёсати устувор масалага айланди. Хотин-қизларнинг давлат бошқарувидаги ўрни ошди. Янги парламентда аёл депутатлар сони икки баробар кўпайди. Инсон ҳуқуқлари соҳасидаги ҳолат ҳам бутунлай ўзгарди. Махбурий ва болалар меҳнати тўлиқ тугатилди. Олдингидек, ўқувчи ҳамда шифокорларни кўча тозалашга чиқариш, болаларни пахта теримига сафарбар этиш қонунан таъқиқланди. Инсон ҳуқуқлари бўйича Миллий стратегия қабул қилинди. БМТнинг фуқаролиги бўлмаган инсонлар сони камайтиришга қаратилган қаҳрига жавобан шу йилнинг ўзидa 50 миң юрtdошимизга Ўзбекистон фуқаролиги берилди.

Мамлакатимизда диний эркинлик борасида ҳам вазият кескин яхшиланди. Эътибор бераётган бўлсангиз, кейинги йилларда қатор мамлакатлар, ташкилотлар, нуфузли оммавий ахборот воситалари Ўзбекистонни "Йил мамлақати" деб эътироф этяпти. Узоққа бормайлик. "The Economist" дунёнинг икки юзга яқин давлатлари орасида Ўзбекистонни "Йил мамлақати", деб топди. Ҳафталик Ўзбекистонни 2019 йили дунёда энг кўп яқин тарафга ўзгарган мамлакат, деб эътироф қилган. Ҳолбуки, мустақил Ўзбекистон тарихида бунақаси ҳали кузатилмаган эди. Ушбу янгилик шу кунга қадар Марказий Осиёнинг бирор-бир давлати бундай эътирофга лойиқ қўрилмагани билан ҳам ўзига хос аҳамиятга эга. Қолаверса, Озарбайжон, Қирғизистон, Қозоғистон, Россия ва Европадаги қатор наслрлар ҳам Ўзбекистоннинг ютуқларини кенг эътироф этди.

рог воситалари Ўзбекистонни "Йил мамлақати" деб эътироф этяпти. Узоққа бормайлик. "The Economist" дунёнинг икки юзга яқин давлатлари орасида Ўзбекистонни "Йил мамлақати", деб топди. Ҳафталик Ўзбекистонни 2019 йили дунёда энг кўп яқин тарафга ўзгарган мамлакат, деб эътироф қилган. Ҳолбуки, мустақил Ўзбекистон тарихида бунақаси ҳали кузатилмаган эди. Ушбу янгилик шу кунга қадар Марказий Осиёнинг бирор-бир давлати бундай эътирофга лойиқ қўрилмагани билан ҳам ўзига хос аҳамиятга эга. Қолаверса, Озарбайжон, Қирғизистон, Қозоғистон, Россия ва Европадаги қатор наслрлар ҳам Ўзбекистоннинг ютуқларини кенг эътироф этди.

Ёпиқликдан очкиқлик сари

Ваҳоланки, тўрт йил илгари, аксарият таҳлилчилар томонидан Ўзбекистонга дунёдаги энг ёпиқ мамлакатлардан бири, деб таъриф берилган. Шу ўринда бир мисол. 2017 йил апрелдан мамлакатга бир ойгача мудаатта келадиган Австралия, Австрия, Буюк Британия, Германия, Дания, Испания, Италия, Канада, Люксембург,

молигида юриятаётган очик, оқилона ва конструктив ташки сиёсати туфайли Марказий Осиёда шакланган мутлако янги, ўзаро ишонч ҳамда яқин қўшничилик муҳити халқаро миқёсда кенг эътироф этилаётган муҳим жиҳатлардан биридир. Хорижий сиёсатшунос ва экспертлар Президент Шавкат Мирзиёевнинг яқин қўшничилик ҳамда дўстликка асосланган очик сиёсати Ўзбекистон раҳбари мурося қилиш ва йиллар давомида тўланиб, қўшни давлатлар билан муносабатларни ривожлантириш йўлида гов бўлиб келаётган энг мураккаб масалаларга ечим топиш қўбилигига эга эканидан далolat бермоқда, деган яқин фикрда.

Ёшлар ханфаатлари қамиша устувор

Минтақада энг кўп аҳолига эга мамлакатимизда иқтисодийни либераллаштириш, унинг асосларини диверсификация қилиш ва четдан кўпроқ сарможа жалб этиш саъй-ҳаракатлари

ламентлар роллини ошириш тўғрисидаги Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг махсус резолюциясини қабул қилишни тақлиф этди.

Кўшничилик — минг йилчилик

Сўнгги йилларда Ўзбекистон саъй-ҳаракатлари эвазига қўшни давлатлар билан муносабатларда ўз ечимини кутаётган масалаларни хал қилиш борасида жиддий қадамлар ташланган. Жумладан, 2017 йилда сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш, чегараларни белгилаш, назорат-ўтиш пунктларини очиш, транспорт қатновини тиклаш ҳамда кенгайтириш каби кўплаб нозик масалалар бўйича муҳим келишувларга эришилди ва бу жараён давом этмоқда. Ўзбекистон билан қўшни мамлакатлар ўртасида одамларнинг борди-келди қилишига йўл очилди, минтақаларо ҳамда чегараолди ҳудудлар ўртасида ҳамкорлик йўлга қўйилди.

Буларнинг барчаси минтақа давлатлари ўртасида дўстлик ва ишончнинг мустаҳкамламоқда, ҳамкорликка янги суръат бағишламоқда. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида илгари сурилган ташаббусга асосан мунтазам ўтказилаётган Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг Маслаҳат уюрушувлари улкан марра бўлди. Бунинг исботи ўларoқ, охириги тўрт йилда Ўзбекистоннинг қўшни давлатлар билан ўзаро савдо ҳажми салкам беш баробар ошди.

Шу билан бирга, Марказий Осиё давлатлари олдидa муҳим стратегик вазифа кун тартибидa турибди. У ҳам бўлса, минтақамизнинг глобал иқтисодий, транспорт ва транзит йўлақларига оид чуқур интеграциясини таъминлашдир. Шу боис ҳам давлатимиз раҳбари томонидан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти шафелигида **Транспорт-коммуникация алоқаларини ривожлантириш минтақавий марказини очиш** тақлиф этилди. Боз устига, Ўзбекистон ташаббуси билан 2021 йилда ЮНЕСКО ҳамкорлигида қадимий Хива шаҳрида **"Марказий Осиё ҳақон цивилизацияларини қорраҳасида" мавзусида халқаро форумни** ўтказиш режалаштирилмоқда. Режа амалга ошса, бу минтақа давлатларини янада жиқлаштиради.

Олис, аммо шарафли йўл

Афғонистонда тинчлик ўрнатиш, ҳавфсиз ва барқарор минтақга эга бўлиш Ўзбекистон ташки сиёсатининг устувор йўналишларидан биридир.

Президентимиз таъкидлаганидек, Афғонистонни Марказий Осиёнинг ажралмас қисми сифатида қабул қиламиз. 2018 йил март ойида ўтказилган Афғонистон бўйича олий даражадаги Тошкент конференцияси афғон муаммосини ечиш учун халқаро ҳамжамият саъй-ҳаракатларини сафарбар этишда янги босқич бўлди. Ушбу анжуман Афғонистон масаласида турлича қараш ҳамда позицияга эга бўлган йирик ва қўшни давлатлар мавқеларини яқинлаштиришга хизмат қилди. Энг қувонарлиси, ниҳоят Афғонистон ҳукумати ҳамда Толибон Қатар пойтахтида тинчлик музокараларини бошлади. Мамлакатимиз раҳбари Доҳа шаҳрида афғон сиёсий қулачлари ўртасида бошланган тинчлик музокараларини тўла кўллаб-қувватлади. Булар жафоак афғон заминида тинчлик ва барқарорлик ўрнатишга хизмат қилишига умид билдирилди.

Аммо тинчлик ўрнатишнинг йўли олис ва мураккаб. Аҳолининг ижтимоий муаммолари қалашиб ётибди. Шу боис **Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузурига афғон халқининг дарду ташвишини тинглайдиган, доимий фаолият кўрсатадиган кўмита ташкил этиш ташаббуси** илгари сурилди.

Иқлим ўзгариши ҳам эътибордан четда қолмади

Замонамизнинг ўткир муаммоларидан яна бири глобал иқлим ўзгаришларидир. Бугунги кунда ҳар бир мамлакат бу жараённинг салбий таъсирини ҳис этмоқда. Минг афсуски, бундай ўзгаришлар Марказий Осиё тараққиётига ҳам қатта ҳавф тугдиряпти.

БМТ Бош Ассамблеясининг 75-сессиясида Президентимиз халқаро ҳамжамият эътиборини яна бир бор Орoл денгизи қуришининг ҳалотини оқибатларига қаратди. Мавжуд аҳолини яхшилаш учун бир ерда икки миллион гектар янги ўсимлик майдонлари ва дарахтзорлар яратиш, тупроқ қатламни шакллантириш бўйича улкан ишлар амалга оширилди. Мамлакатимиз ташаббуси билан Орoлбўйи минтақаси учун БМТнинг инсон ҳавфсизлиги бўйича кўп томонлама шериклик асосида траст фонди тузилди. Бунга ҳамроҳ тарзда **Орoлбўйи минтақасини экологик инновация ва технологиялар ҳуудуи, деб эълон қилиш ҳақида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг махсус резолюциясини қабул қилиш тақлифи илгари сурилди. Ушбу муҳим ҳужжат тасдиқланган сананинг Халқаро экологик тизимларни ҳимоя қилиш ва тиклаш қўни сифатида нишонланиши** эса глобал миқёсда экология муаммоларига эътибор қаратишни кучайтиришга хизмат қилади.

Хуллас, Ўзбекистон жаҳон мамлакатлари билан кенг қўламли ва ўзаро манфаатли шериклики, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳамда унинг институтлари билан амалий мулоқотни ривожлантириш учун доимо тайёр.

Президентимиз маърузасида илгари сурилган ташаббуслар, гоё ва тақлифлар амалий жиҳати билан ажралмай туради. Инсон манфаатлари, уларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, БМТнинг Барқарор ривожланиш мақсадлари, халқаро майдонда тинчлик ҳамда барқарорлик ўрнатишдек эзгу ҳаракатларни янада жадаллаштиришга хизмат қилади.

Маҳмуджон БОЛТАБОВЕВ, Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия ва спорт университетини ректори, иқтисодиёт фанлари доктори, профессор.

Миллий мерос

ИСТИҚБОЛЛИ ҲУНАРМАНДЧИЛИК ЛОЙИҲАЛАРИ

ҳам соҳа ривожини юксалтиради, ҳам фуқаролар бандлигини таъминлайди

Мамлакатимизда халқимиз фаровонлигини ошириб, уларнинг муносиб турмуш кечириши учун қўлай имкониятлар яратиш юзасидан амалга оширилаётган ислохотлар ноёб айналаримизни қайта тиклаб, хунармандчиликни аҳоли бандлигини таъминлаш ва даромадларини кўпайтиришда етакчи тармоқлардан бирига айланмоқда.

Туризм соҳасида фаолият юритаётган хунармандлар реестрига вилоятдан 331 нафар хунарманд киритилган бўлиб, реестрга киритиш учун яна 90 нафар хунарманд рўйхати шакллантирилган.

Вилоятда "Уста — шоғирд" аънаъаси асосида 839 та "Уста — шоғирд" мактаби ташкил этилган бўлиб, бугунги кунда уларда 3605 нафар шоғирд соҳа сир-асорларини ўзлаштирмоқда.

— 2018-2019 йилларда умумий қиймати 37,5 миллиард сўмлик банк кредити ҳисобига жами 1046 та хунармандчилик лойиҳаси амалга

оширилган, шу билан бирга, 2310 нафар фуқаронинг бандлиги таъминланган, — дейди "Хунарманд" уюшмаси вилоят бошқармаси бошлиғи Умид Жаҳилов. — Жорий йилнинг ўтган даврида тасдиқланган, қиймати 47,2 миллиард сўмлик 1181 та лойиҳага 32 миллиард 869 миллион сўм миқдорда кредит ажратилди.

Умуман, вилоятда хунармандчиликни ривожлантириш ҳисобига янги иш ўринлари яратишга қаратилган оқоридиги каби ишлар изчил ва тизимли равишда давом эттирилди. Ушбу лойиҳаларнинг ишга туширилиши нафақат соҳа ривожини, балки жамият тараққиётига хизмат қилади.

Самарқанд вилоятида азалдан миллий хунармандчилик кенг ривожланган. Вилоят "Хунарманд" уюшмасида бугунги кунда 32 та йўналиш бўйича жами 2738 хунарманд рўйхатдан ўтган ҳолда фаолият юритмоқда. Улардан 1124 нафари ёш хунармандлардир.

Вилоятда "Рухобод", "Конигил мерос", Ургут ва Нуробод туманларида хунармандчилик марказлари мавжуд. Самарқанд шаҳридаги Хунармандчиликка кўмаклашиш марказида айни пайтда қурилиш жараёни кетмоқда. Шунингдек, Каттакўрғон шаҳридаги хунармандчилик маркази биноси шу йилнинг декабрь ойига қадар қурилиб, ишга туширилиши режалаштирилган.

Айтиш керакки, Самарқанд хунармандчилиги кейинги йилларда янада тақомиллашди. Мамлакат миқёсидаги нуфузи ошди. Жумладан, "Халқ амалий санъати усталарининг миллий каталоги"га республика бўйича 287 нафар хунарманд киритилган бўлса, шунинг 57 нафари самарқандлик уста-хунармандлардир. Улар орасида Самарқанд шаҳри ва тумани, Ургут, Оқдара, Нарпай, Иштихон туманлари, Каттакўрғон шаҳри ҳамда туман-

оширилган, шу билан бирга, 2310 нафар фуқаронинг бандлиги таъминланган, — дейди "Хунарманд" уюшмаси вилоят бошқармаси бошлиғи Умид Жаҳилов. — Жорий йилнинг ўтган даврида тасдиқланган, қиймати 47,2 миллиард сўмлик 1181 та лойиҳага 32 миллиард 869 миллион сўм миқдорда кредит ажратилди.

Умуман, вилоятда хунармандчиликни ривожлантириш ҳисобига янги иш ўринлари яратишга қаратилган оқоридиги каби ишлар изчил ва тизимли равишда давом эттирилди. Ушбу лойиҳаларнинг ишга туширилиши нафақат соҳа ривожини, балки жамият тараққиётига хизмат қилади.

Абдулқасим ЙЎЛДОШЕВ («Халқ сўзи»).

РАҒБАТ — ИНТИЛИШГА ҚАНОТ

Алоҳида бир атом — майда заррани тўрт тарафга суриш, гиштдек териб, оддий нигоҳ илгамас митти механизмлар, қурилмалар ясаш баъзи ёшларимиз учун, ҳатто, игнадан ип ўтказишдан-да осонлашиб бормоқда.

Албатта, бунда ёшлардаги салоҳият ва интилишларни ҳар томонлама кўллаб-қувватлаш, рағбатлантириш қанот бўлмоқда. Шу жиҳатдан робототехника йўналишида бир қатор халқаро танловларда ғолибликни кўлга киритган Сўхроббек Хайдаровнинг ютуқлари тендошлари — навқирон авлод учун ибрат намунаси.

Иқтидор

Сўхроббек Навоий шаҳридаги 4-сонли айрим фанлар чуқур ўрганиладиган ихтисослаштирилган мактабда таълим олмақда. Аксарият тенгқурлари каби у ҳам техникага қизиқиб, унинг мураккаб механизмлари ёрдамида киши оғирини энгил қилишга анча эрта киришди. Табиийки, бу йўлда "оддийдан — мураккабга" таъмолийнинг барча жараёнини босиб ўтди. Урганди, тақомиллаштирди, янгиисни яратди.

Илм шахс тафаккурини ривожлантиради. Гоё бўлса, инсон тасаввур олами мўъжизага қодир. У ўз ишланмалари билан 2018 йилда "Youht techno art — 2018" болаларнинг техник ижод-

корлиги фестивал-танловининг республика босқичида иштирок этиб, биринчи ўринни эгаллади. Шу йили "Барқамол авлод" болалар бандий ижодиёт марказлари (ҳозирги "Барқамол авлод" болалар мактаблари) тўғрақ аъзолари ўртасида ўтказилган "Ижодкор болалар" фестивал-танловида ҳам мутлақ ғолибликни кўлга киритди.

2019 йилда эса яна шу марказларнинг техник ижодкорлик йўналишидаги тўғрақларни ривожлантириш мақсадида ташкил этилган "Робототехника" ўқув-амалий семинарида Ўзбекистон ёшлар миллий терма жамоаси сафига

қабул қилинди. Худди шу йили Мухаммад ал-Хоразмий номидаги Тошкент ахборот технологиялари университетидa ўтказилган "Киберспорт" тури бўйича танловда иккинчи ўрин соҳиби бўлди. Шунингдек, 2019 йилда Халқ таълими вазирлиги томонидан умумтаълим мактаблари ўртасида ўтказилган "Қашфиётчи болалар" республика кўрик-танловининг "Робототехника" йўналишида, сал кейинроқ Ислom Каримов номидаги Тошкент давлат техника университетидa ўтказилган танловнинг "Робо сумо" турида ҳам фахрли иккинчи ўринларни эгаллади.

— Республика терма жамоаси сафига қабул қилинганим, ҳаётимнинг энг қувончли давларидан бири, — дейди Сўхроббек. — Чунки энди дунё миқёсида тенгдошларим билан баҳслашиш баробарида, мамлакат шарафини ҳимоя қилиш, юртимизни дунёга танитишга ҳисса қўиш, байроғимизни халқаро танловларда бошимиз узра баланд кўтариш имкони турилган эди...

Иқтидорли ўқувчи 2019 йили Россия Федерациясининг Нижний Новгород шаҳрида халқаро "Кампус — 2019" "Робототехника" турнирида фахрли 3-даражали диплом билан тақдирланган бўлса, шу йили Венгриянинг Дьор шаҳрида бўлиб

ўтган "WRO — 2019" халқаро "Робототехника" олимпиадасида Осиё миқтаси бўйича мутлақ ғолибликни кўлга киритди.

2020 йилда Россияда бўлиб ўтган халқаро "Робототехника" олимпиадасида 70 давлат орасида учинчи даражали диплом билан тақдирланиб, финал босқичига йўланмани кўлга киритди. Биз юқоридa Сўхроббек эришган ютуқлар ва рағбатларнинг бир қисминини санадик, холос. Албатта, улар орасида давлатимиз раҳбари Фармонига кўра "Мард ўғлон" давлат муқофоти билан тақдирланганлиги мактаб ўқувчиси учун янги-янги марраларга қанот бўлмоқда.

— Ўз ижтимоий гуруҳимни яратиб, унда техник яратувчиларнинг ўзаро мулоқоти, фикр, гоё алмашинувини йўлга қўйдим, — дейди у. — Муҳтасар айтганда, бу интеллектуал мулоқот минбари сифатида катта қизиқиш уйғотмоқда.

Сўхроббек Хайдаровнинг яқин истиқболдаги орзу ва мақсадлари, унда бўй қўрсатган иқтидор эътибор ҳамда эътироф туфайли тобора улгаймоқда. Зеро, интилувчанлик инсонни бунёдкорлик, маҳсулдорлик, яратувчанликка йўналтиради.

Темур ЭШБОВЕВ («Халқ сўзи»).

Халқ сўзи
Народное слово

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президентини Администрацияси ҳузуридagi Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1056. 30 702 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нарҳда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни оқиб олиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-233-52-55;
Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15.

ТАХРИРИЯТГА КЕЛГАН ҚЎЎМАЗЛАР ТАҚРИЗ ҚИЛИНМАЙДАН ВА МУАЛЛИФГА ҚАЙТАРМАЙДИ.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланган.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши

• МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилик кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир — Ш. Гаффаров.
Мусаҳҳиҳ — С. Исломов.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили:
Буюк Турон кўчаси, 41. ЎЗА яқуни — 22.20 Топширилди — 00.20 1 2 3 4 5 6